

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол № _____ від 13.04.2026
Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

ПРОГРАМА

**вступного випробування (іспиту) до аспірантури
зі спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями)**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма: «Філологія»

На основі: освітнього ступеня магістра

(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННИКОВА

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
Факультету української філології,
культури і мистецтва
Протокол № 3 від 17.03.2026 р.
Голова вченої ради

Ірина РУСНАК

ВСТУП

Програма складена колективом фахівців кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства, кафедри української мови, кафедри світової літератури Факультету української філології, культури і мистецтва, кафедри лінгвістики та перекладу Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка з урахуванням вимог щодо обсягу професійних знань, які мають продемонструвати ті, хто бажають вступити в аспірантуру зі спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями).

Вступне випробування для вступників на навчання за програмою підготовки доктора філософії за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями) проходить у вигляді усного іспиту, який охоплює нормативний зміст підготовки фахівця, передбачає комплексну перевірку теоретичних знань і практичних умінь вступників.

Мета вступного випробування (іспиту): з'ясувати рівень професійної підготовки здобувачів, їхню відповідність можливостям продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні. Вступне випробування для здобувачів третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями) має на меті визначити рівень їхньої готовності до навчання, оволодіння науковими та дослідницькими компетентностями.

Завдання іспиту – виявити здатність вступника логічно й аргументовано викладати думки, доводити свої твердження; уміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися в швидкому потоці наукової інформації; використовувати теоретичні знання на практиці.

Під час іспиту оцінюються **уміння**:

- аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;
- оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства;
- характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування;
- використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Форма іспиту

Вступне випробування проводиться у формі іспиту та передбачає відповідь вступника на питання обраного білету з опорою на науковий текст із філології. Час підготовки відповіді – 30 хв.

Під час підготовки до відповіді не можна користуватися сторонніми джерелами інформації. Додаткові питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію відповіді вступника. Комісія не висловлює оціночних суджень під час відповіді, не надає правильних відповідей і не коригує відповідь вступника.

Форма білета

Білет містить завдання до наукового тексту, яке перевіряє знання про мовні феномени та літературні факти; обізнаність із проблематикою запропонованої наукової парадигми, методології, наукової школи; вміння виокремити й проаналізувати проблемні аспекти філології.

Абітурієнт складає іспит державною мовою, обираючи наукові тексти для аналізу українською або англійською мовою (за вибором, відповідно до власних наукових інтересів). Вступникам, чий майбутні дослідження пов'язані з матеріалами германських мов, рекомендовано обрати текст англійською мовою. Процедура іспиту уніфікована для обох випадків, різняться лише підібрані фрагменти наукових текстів та проблемні явища в них.

Фрагменти з наукових праць філологічної проблематики підібрані рівномірні за обсягом (650 – 750 слів). Завдання до кожного із них обумовлене змістом тексту й згаданими в них філологічними проблемами.

Приклад білета

Білет №1

1. Прочитайте фрагмент наукового тексту. Вкажіть, яку наукову мовознавчу / літературознавчу парадигму (школу) представляє автор фрагменту, а також коло теоретичних і дослідницьких питань, які вирішує / вирішив цей дослідницький напрям.

2. Розкрийте проблему, яку визначає автор та опишіть шляхи, які дослідник пропонує для її вирішення. Оцініть ефективність обраного підходу, вкажіть можливі обмеження такої методології.

3. Зверніть увагу на виділені у фрагменті терміни, що характеризують явища мови / літературні факти. Вкажіть, яку дослідницьку проблему представляють виділені словосполучення, які підходи до їхнього дослідження існують у сучасній філології.

Текст для аналізу міститься на окремих аркушах із відповідними номерами.

Приклад фрагменту наукового тексту Ролан Барт «Від твору до тексту»

Беремо за аксіому зумовленість твору дійсністю (расою, пізніше історією), чергування творів один за одним, те, що кожний із них має свого автора. *Автора* вважають батьком і господарем свого твору, отожд літературознавство вчить нас поважати автограф і відкрито засвідчені наміри автора, а суспільство юридично визнає зв'язок автора зі своїм твором, це і є «авторське право» – молода інтуїція, узаконена тільки в епоху Революції. Стосовно ж Тексту, то у ньому відсутній запис про батька. *Метафори тексту і твору* тут розходяться ще більше. Твір відсилає до образу такого організму, який природно розростається, розвивається (заслуговує на увагу подвійне використання слова «розвиток» у біології та риторичі). Метафора Тексту – сітка, невід, якщо Текст і розростається, то тільки завдяки комбінуванню і системній організації елементів, до речі, цей образ близький до поглядів сучасної біології на живі організми. У Тексті не вимагається поважати якусь монолітну цілісність, його можна розчленувати, саме так і чинили в середні віки з двома авторитетними текстами – зі Святим Письмом і з Арістотелем, його можна читати, не беручи до уваги волю його батька. Привид автора може, звісно, з'являтися у Тексті, в своєму тексті, але вже тільки як гість, автор роману фіксується не тільки як один із персонажів, фігурою, що виткана на килимі посеред інших, він більше не отримує тут ніяких батьківських прав чи переваг, а тільки свою роль у грі, він, так би мовити, «автор на папері». Його життя з джерел тих історій, що розповідають про нього, перетворюється у самотійну історію, яка починає змагатися з ним же написаним, відбувається нашарування творчості скриптора на його життя, а не навпаки, як раніше. Життя Пруста чи Жене мало читатися завдяки їхнім творам: слово «біографія» знаходить тут свій буквальний, етимологічний сенс, і водночас фальшивою стає проблема щирости письменника, ота «хресна мука» усієї літературної моралі – бо ж «я», що пише текст, це «я» існує тільки на папері.

Текст вимагає, щоб ми зліквідували, або хоча б скоротили *дистанцію між письмом і текстом*, не намагались екстраполювати усе сильнішу персону читача на твір, а об'єднували читача й письмо в єдину знакову діяльність. Відстань, що розмежовує їх, виникла історично. У часи різкого соціального розшарування (ще до утворення демократичних культур) вміння читати і писати було класовим привілеєм. Риторика, головний літературний ключ тієї епохи, вчила писати (хоч, як звичайно, тоді писали не тексти, а рефлексії). Показово, що з приходом демократії це завдання змінилось на зворотнє – сьогодні школа (середня школа) ставить собі на карб те, що вже вчить не писати, а правильно читати. Але одна річ *читання у розумінні споживання*, а зовсім інша – *гра із самим текстом*. Слово «гра» тут слід розуміти в усій його багатозначності. Гра – це сам текст (так говорять про вільний хід дверей, механізму), і читач також грає, причому подвійно: він грає у Текст (як у гру), потім він ще й грається Текстом. Не варто забувати, що «грати» – також термін музичний, а історія музики як різновид практики, а не як «мистецтва», досить таки близько відповідає історії тексту, і були часи, коли «грати» і «слухати» поєднували в одній нерозчленованій діяльності: від надміру музик-аматорів (хоча б у певному становому середовищі), потім одна за одною вирізнилися дві особливі ролі:

спочатку виконавець, а потім любитель музики (пасивний), який слухає музику, але не вміє грати сам (і, справді, на зміну фортепіано прийшли грамплатівки).

Відомо, у сучасній постсеріальній музиці роль «виконавця» зруйнована, його примушують бути ніби співавтором партитури, доповнюючи її від себе, а не просто «відтворювати». Текст якраз подібний до такої партитури нового типу. То суттєва новація, бо хто ж стане виконувати твір? Таким питанням задався Маллярме, прагнучи, щоб книжку створювала аудиторія. У наш час твір виконує тільки критик, як кат виконує вирок. У тому, що більшість відчуває «нудьгу» від сучасного «мало-читабельного» тексту, від авангардових фільмів або полотен, вина, вочевидь, звички зводити читання до споживання, гратися ним, розбирати за частинами, запускати його в дію.

Зважаючи на сказане, можна запропонувати ще один, останній підхід до Тексту – через задоволення. Не знаю, чи була досі *в естетиці* хоча б одна гедоністична теорія, навіть у філософії гедоністичні тексти трапляються рідко. Напевно, твори (деякі твори) можуть давати щось схоже на задоволення: я можу захоплено читати і перечитувати Пруста, Флобера, Бальзака, і навіть – чому б ні? – Олександра Дюма. Однак таке задоволення, при всій його інтенсивності, все ж залишається загалом споживацьким задоволенням. Бо хоч я і можу читати цих авторів, я водночас знаю, що не можу їх переписати (бо нині вже неможливо писати «саме так»), одне усвідомлення цього досить таки сумного факту відштовхує мене від створення подібних творів, хоча така відчуженість – запорука моєї сучасності (бути сучасною людиною – чи не означає це досконало знати про те, що вже нічого не можна розпочати спочатку?)

Приклад фрагменту наукового тексту

Frederick J. Newmeyer "American linguistics in transition: From post-Bloomfieldian structuralism to generative grammar"

According to *structuralist theory*, a text or utterance has a "meaning", but it's meaning is determined not by the psychological state or "intention" of the speaker, but by the deep-structure of the language system in which it occurs. In this way, the subject (individual or "author") is effectively killed off and replaced by language itself as an autonomous system of rules. Thus, structuralism has been characterized as antihumanistic in it's claim that meaning is not identical with the inner psychological experience of the speaker. It removes the human subject from its central position in the production of meaning much as Copernicus removed (de-centered) the Earth from its position at the center of the solar system. And since language pre-exists us, it is not we who speak, as Heidegger was to say, but "language speaks us".

Assumptions about the Methods of Achieving the Goals of Linguistic Description There is a shift from a pre-structuralist to a structuralist theory of language and there are implications drawn from it by poststructuralists. Pre-structuralist theory assumes that there is an intimate connection between material objects in the world and the languages that we use to talk about those objects and their inter- relations. Saussure puts this connection between the material object and the word in brackets, i.e. he sets it aside in order to study the very structure of language. Thus, According to Saussure's *structuralist theory of language*, the meaning of

a term (a word or expression) does not begin and end with the speaker's experience or intention (as it does in Husserl's theory). The act of speaking and intending presupposes a language already in place and upon which the speaker must rely in order to say anything at all. Concepts or meanings are picked out (signified) because of the differences in the network of words (sound or graphic images) that make up the language (langue). Thus each word—each structural element of the language—finds its own relative position or node within the network of differences. In other words, the meaning of a particular term in a language is due to its relative difference from all other terms in the language. A signified, i.e. a concept or idea, is properly understood in terms of its position relative to the differences among a range of other signifiers (words with different positions in the network (langue) and, hence, different meanings). *Poststructuralist theory* denies the distinction between signifier and signified. According to the poststructuralist, concepts are nothing more than words. Thus, signifiers are words that refer to other words and never reach out to material objects and their interrelations. To indicate this shift in theory, the French philosopher Jacques Derrida introduces the word "*différance*" to indicate the relation between signifiers as one of difference and deferral. If a word's meaning is solely the result of its difference from other words, then the meaning (the concept or signified) is not an additional thing "present" in the sign itself. On the contrary, "meaning" (if it can be called that at all) is the ever-moving play of difference from signifier to signifier; a slipping from word to word in which each word retains relations to ("traces" of) the words that differ from it. Thus, according to poststructuralists such as Derrida, the specification of meaning is an infinite and endless process. Meaning, to some extent, always escapes one's grasp—it is always just out of reach, ungrounded, with no origin in the intention of the speaker, contrary to what Husserl thought.

Thus, "meaning" is the result of a play of *différance*—a movement which brings about both difference and deferral. (It may help here to bring in the traditional distinction between the denotation and the connotation of a term. The *connotation* may be thought of as the aura of suggestion, the echo or trace of other words to which it is related by such things as association, common usage, similarity, etc. The *denotation*, the relation (reference) between the word and the actual thing denoted by the word, from structuralism on, is bracketed and never brought back. Its absence, however, leaves its own "traces" in the form of problems for a poststructuralist theory of language.

Орієнтовний перелік питань

(аналіз наукового тексту українською мовою)

1. Герменевтика як загальна методологія гуманітарного знання.
2. Методологічні аспекти історичних досліджень у філології.
3. Текст як поняття філології, семіотики, культурології.
4. Текст у постструктуралістських концепціях.
5. Постструктуралістські дебати у філології. Постструктуралізм і деконструкція.
6. Роль автора, тексту і читача в теорії інтертекстуальності.
7. Феноменологічний аналіз тексту: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
8. Проблематика постколоніальних і антиколоніальних досліджень у філології.
9. Психолінгвістична теорія: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
10. Компаративістика в мовознавстві (порівняльно-історичний метод, зіставне, типологічне, генетичне дослідження мов).
11. Літературознавчі компаративні студії (генетико-контактні, порівняльно-типологічні дослідження)
12. Психоаналіз та його вплив на філологічні студії.
13. Архетипна і міфологічна критика: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
14. Рецептивна естетика: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
15. Структуралізм як концепція в лінгвістиці та літературознавстві.
16. Специфіка структурно-семіотичних досліджень у філології.
17. Специфіка гендерних студій у лінгвістиці та літературознавстві.
18. Феміністична критика: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
19. Наратив і проблеми сприйняття та інтерпретації тексту: потенціал міждисциплінарної взаємодії.
20. Лінгвопрагматичні методи опрацювання різних типів дискурсу.

Орієнтовний перелік питань

(аналіз наукового тексту англійською мовою)

1. Language origin theories. Classification of languages.
2. Sentence structure in Germanic languages.
3. Syntax and word order in Germanic languages, syntactic roles.
4. The category of Tense in Germanic languages
5. The category of Aspect in Germanic languages.
6. Means of expressing mood in Germanic languages.
7. The category of modality and syntactic features of modal verbs.
8. Historical approach and diachronic studies of languages.
9. European structuralism: origin, schools and approaches.
10. American structuralism: descriptivist and generative schools.
11. Etymological features of Germanic lexicon.

12. Prosody and phonological studies of language.
13. Types of word formation and their productivity.
14. Polysemy, antonymy and synonymy as systemic relations within language.
15. Metaphor and metonymy in terms of cognitive perspective on the language.
16. Stylistic means and devices for classical text analysis.
17. Text and textology; hermeneutic tradition.
18. Discourse as a theoretic framework for language study.
19. Discourse studies and critical discourse analysis.
20. Lexicography and corpora for language studies.

Критерії оцінювання знань вступника

Оцінювання фахового випробування здійснюється за 200-бальною системою:

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Глибокі знання програмного матеріалу; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
160 – 179	Грунтовні знання програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Міцні знання програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Посередні знання програмного матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Слабкі знання програмного матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Незнання значної частини програмного матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Барт Р. Від твору до тексту // *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис, 2001. С. 491–496.
2. Батлер Дж. Гендерний клопіт. Фемінізм та підрив тожсамості. Київ: Ентіс, 2003. 223 с.
3. Блум Г. Західний канон: книги та вчення століть. Харків : Фоліо, 2024. 544 с.
4. Гадамер Г. Г. Герменевтика і поетика. Вибрані твори ; пер. з нім. Київ : Юніверс, 2001. 288 с.
5. Дерида Ж. Письмо та відмінність. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 602 с.
6. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Львів : Літопис, 2004. 384 с.
7. Перкінс Д. Чи можлива історія літератури? Київ : Вид. дім «КМ академія», 2005. 152 с.
8. Потебня О. Думка й мова // *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис, 2001. С. 23–39.
9. Рікер П. Що таке текст? Пояснення і розуміння // *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис, 2001. С. 305-326.
10. Саїд Е. В. Орієнталізм. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 512 с.
11. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1998. 324 с.
12. Тодоров Цв. Поняття літератури та інші есе ; переклав з фр. Є. Марічев. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2006. 161 с.
13. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис, 2001. С. 142–172.
14. Фройд З. Поет і фантазування. // *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис, 2021. С. 109–118.
15. Фуко М. Археологія знання. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 326 с.
16. Яус Г.-Р. Досвід естетичного сприйняття і літературна герменевтика. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. 624 с.

Recommended sources (for issues offered in English):

1. The Handbook of English Linguistics / Edited by B. Aarts, A. McMahon. Blackwell, 2006. 815 p.
2. The Routledge Linguistics Encyclopedia / Third Edition / Edited by Kirsten Malmkjær. Routledge, London, New York, 2010. 763 p.

Додаткова (навчальні посібники, довідкові видання):

1. Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс: навчальний посібник: у 2 ч. Ч. I: вид. 2-ге, доп. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2022. 249 с.

2. Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс: навчальний посібник: у 2 ч. Ч. II. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 200 с.
3. Загнітко А. Сучасний лінгвістичний словник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 920 с.
4. Загнітко А. Теорії сучасних лінгвістичних вчень: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 528 с.
5. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. 235 с.
6. Кустовська І. Теорія вітчизняного та світового літературознавства: курс лекцій. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2023. 158 с.
7. Мартинюк А. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
8. Новітні напрями сучасного мовознавства: навчально-методичний посібник для студентів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти / Уклад. В. Баньої, В. Папіш. Ужгород, 2024. 108 с.
9. Ференц Н. Сучасні методологічні засади літературознавства: навчально-методичний посібник для студентів філологічного факультету ; Упоряд. О. Чижмар ; відповід. за вип. В. Барчан. Ужгород : Гражда, 2021. 140 с.

Additional Reading (for issues offered in English):

1. Geeraerts, Dirk. Cognitive Linguistics: Basic Readings. Mouton de Gruyter. Berlin – New York, 2006.
2. The Handbook of Linguistics / Edited by M. Aronoff, J. Rees-Miller. Blackwell, 2009. 842 p.

Додаткова (наукові статті):

1. Бондарева О. Постколоніальні драматургічні розмисли про долю афінської демократії (Печера філософів Збігнева Герберта і Цикута для Сократа Валерія Герасимчука) *Roczniki Humanistyczne*, 2024. № 72 (7). с. 91-106
2. Бондарева О. Як розірвати коло мовчання та віднайти пам'ять після геноцидної війни («Пожежі» Ваджі Муавада) *Південний архів (Філологічні науки)*. 2024. (ХСVII). с. 6-19.
3. Бровко О. Дзеркальна структура як інтерсеміотичний механізм: mise en abyme у мистецьких наративах *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2025. (2). с. 37-44.
4. Видайчук Т. Аспекти історії української мови як засіб формування національної ідентичності та історичної пам'яті *Український педагогічний журнал*. 2022. (2). с. 48-63.
5. Вінтонів М., Вінтонів Т. Типологія граматичних засобів творення образу ворога в інфомаційній війні *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 2025. № 3 (36(75)). с. 8-14.
6. Гальчук О. Список (не) рекомендованої літератури: українці у творах російських письменників ХХ ст. *Літературний процес: методології, імена, тенденції*. 2024. (24). с. 40-49
7. Головащенко І. Джудіт Батлер. Філософія гендеру з позицій нормативності (normativity argument) *Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів*

ВНТУ, Вінниця, 27-28 квітня 2020 р. URL: [file:///C:/Users/007/Downloads/9567-33984-1-PB%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/007/Downloads/9567-33984-1-PB%20(3).pdf)

8. Данканіч Р. Актуалізація феномену розуміння Г. Гадамера в умовах екзистенційних викликів *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. №49. С.26-31.

9. Дорошенко А. Текст і текстиль: мінливість «муару» в концептуалізаціях Р.Барта *Культурологічна думка*. 2024. № 25. С. 89-98.

10. Дубініна В. Герменевтика Х.Г. Гадамера як філософія мови. *International Academy Journal Web of Scholar*. 2020. № 5 (47). С. 60–64.

11. Жигун С. Stories of our Grandmothers: How Modern Ukrainian Women's Literature Deconstructs the Soviet Myth about the Great Patriotic War *Balkanistic Forum*. 2024. (2). с. 84-101.

12. Колесник О. «Провісник хаосу»: Семантична анатомія симулякра *Studia Philologica*, 2025. 24 (1). с. 146-155.

13. Махачашвілі Р., Семеніст І. Іллокутивне моделювання інноваційної освітньої комунікації в цифровому середовищі (на матеріалі європейських та азійських варіантів англійської мови) *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2022. (54). с. 59-64.

14. Попович Ю., Михед Т. Творча особистість Джона Мілтона у потрактуванні Гарольда Блума: Pro et Contra *Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. 2024. № 1(35). С.71-77.

15. Руснак І. Історична проза як цілеспрямована політика пам'яті *Літературний процес: методологія, імена, тенденції*. 2024. (24). с. 148-150.

16. van Peer, W., Chesnokova, A. The Sound Must Seem an Echo to the Sense”: Experiencing Oral and Silent Reading of Poetry // *Style and Sense(s)*. Palgrave Macmillan, France, Cham, 2024. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/48927/1/A_Chesnokova_Style_2024_FRGF

Електронні джерела:

1. Електронний журнал «Синопис: текст, контекст, медіа». URL: <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis>

2. Збірник «Літературний процес: методологія, імена, тенденції». URL: <https://litp.kubg.edu.ua/index.php/journal>

3. Науковий журнал «Studia Philologica» («Філологічні Студії»). URL: <https://studiap.kubg.edu.ua/index.php/journal>